

งาน(บุญใหญ่)ประจำปีของ
วัดกัลยาณ์ คือ

ทิ้ง กระดาษ

พระสงฆ์ฝ่ายจีนกำลังสวดพระคาถาขี้เยะผู้ไฉ่ อุทิศกุศลให้แก่บรรดาญาติ

วัดกัลยาณ์เป็นวัดไทย แต่ทำไม
จึงเป็นที่บำเพ็ญกุศลของคนจีน

สันต์ สุวรรณประทีป
๑๑๒๒๑๑๒๒๑๑๒๒๑๑๒๑๑๒

ทุก ๆ ปีหลังจากสารทจีน(ซิกง่วยบั่ว)
แล้ว ประมาณ 12 หรือ 13 วัน ชาวจีน
จะพากันไปให้ทานที่วัดกัลยาณ์ จนจัด
เป็นงานบุญประจำปีทั่วไปในหมู่ผู้รับทาน
(คือพวกที่ไปรับตัว) และงานให้ทานทั้ง
ตัวนี้ได้เรียกขานกันมาว่า “ทิ้งกระดาษ”
ทิ้งกระดาษคืออะไร

คำ “กระดาษ” ในที่นี้แปลว่าอะไร

ถ้าจะหาความหมายจากพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถานก็เห็นจะไม่ได้ เพราะ
พจนานุกรมให้ไว้แค่เพียง “ภาชนะสาน
รูปเตี้ย ๆ ปากกว้างก้นสอบ” อย่างเดียว
เท่านั้น ฉะนั้นก็ต้องหาเอาจากที่อื่น

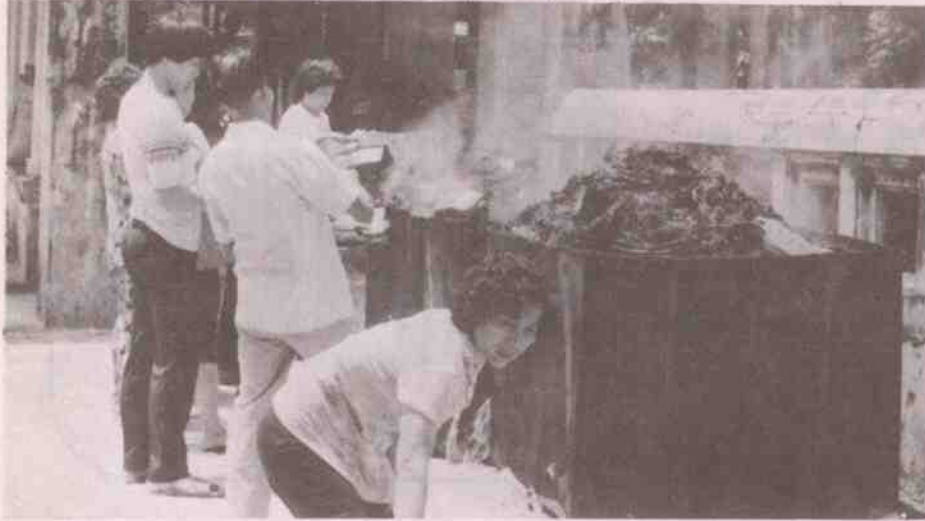
พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโก-
สินทร์ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ สมัย
รัชกาลที่ 2 ตอน “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้ามงกุฎทรงผนวช สามเณร”กล่าวว่า
“ครั้นถึงเดือนสิบสองขึ้น 8 ค่ำ

(สามเณรสมเด็จพระเจ้าฟ้ามงกุฎ) ได้อา
เทศน์กรรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ทรง
ราชศรัทธาโดยลำพังพระองค์ ตั้งโรง
ในวังนอกเป็นการบูชา การทำ ๑๒
ใหญ่ ครั้งนั้นเป็นการเอิกเกริกกลม
เป็นอันมาก”

สมัยรัชกาลที่ 4 ตอน “การท
กระดาษใหญ่” กล่าวว่า

“แล้วทรงพระราชดำริว่า จะ
กระดาษใหญ่ฉลองพระเดชพระคุณ
บาทสมเด็จพระบรม โอภัยธราชเจ้า
จาด 1, พระบาทสมเด็จพระชนกาธิ
กระดาษ 1, พระบาทสมเด็จพระเช
ธราชเจ้ากระดาษ 1, ทั้ง 3 พระองค์
แรงสมเด็จพระยาองค์ใหญ่ทำกระดาษ
1. สมเด็จพระยาองค์น้อยทำกระดาษ
1, เจ้าพระยามหิธรทำกระดาษ
ให้ตั้งที่หน้าพระที่นั่งดุสิตมหาปรา
นอกกำแพงแก้วฝ่ายอุดรทิศกระดาษ
6 วาดลอคยอด กว้าง 4 วา ตั้งเรียง
ทั้ง 3 แห่ง มีเครื่องไทยธรรมถวายพระ
นากระดาษละ 10 ส่วน...มีผู้ตั้ง

ผู้บริจาคทานกำลังเผาศพเงินกระดาษทอง เพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ล่วงลับ

ผู้คนกำลังซื้อสิ่งของเพื่อไปบริจาคทาน (ทิ้งกระจาด)

กระจาดหนึ่ง 10 ฟัน ฟันละ 10 คำถึงเรือ
 ลำปั่นแก้งทิ้งกระจาดละ 10 ลำ ผ้าไตรและ
 เครื่องบริวารกระจาดละ 10 สำหรับ... ครั้น
 เสร็จแล้ววันเดือน 1 แรม 4 ค่ำ มีพระธรรม
 เทศนาในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท... พระ
 พินธธรรมวัดประยุรวงศาวาสเทศนาพง
 ศาวดารบริเฉท 1, พระธรรมวโรดม(ถิก)
 วัดพระเชตุพน ถวายเทศนาพงศาวดาร
 บริเฉท 2, วันเดือน 1 แรม 5 ค่ำ กรมหมื่น
 นวราชมีสุริยพันธุ์ ถวายเทศนาทศพร...
 พระเทศนา ได้รับในส่วนกระจาดแบ่งถวาย
 เป็นส่วน ๆ ไป 30 ส่วน องค์ 1 ใต้ของไทย
 ทานประมาณ 2 ชั่งเศษบ้าง 3 ชั่งเศษบ้าง”
 ตอน “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ ทรงผนวชสามเณร”
 ว่า “ครั้นส่งสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 แล้วเสด็จกลับมาพระบรมมหาราชวัง รับ
 ตั้งให้พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นมเหศวร
 ศิววิลาสทำ กระจาดใหญ่ เหมือนอย่าง
 แผ่นดิน สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 โปรดฯ ให้กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ทำ กระจ
 าดใหญ่ ถวายกษัตริย์แต่พระบาทสม
 เด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อทรงผนวช
 สามเณรนั้น....”
 นอกจากกระจาดถวายพระเทศน์
 แล้วกระจาดถวายพระฉันก็มี การนิมนต์
 พระไปฉันแล้วมีถวายของพระกลับมา
 เงิน 200 ปีภายใต้พระบรมโพธิสมภาร

ก็เรียกว่าฉันทกระจาด ถ้าฉันทแล้วกลับ
 มาเลย ๆ ไม่มีสิ่งของที่เรียกว่าเครื่อง
 ไทยทานถวายคิดมือกลับมาไม่เรียกว่า
 ฉันทกระจาด ดังจะเห็นได้ในเรื่องราม
 เกียรติสมัยรัชกาลที่ 2 ตอนที่ส่งกรมการ
 ไปนิมนต์พระฤทธิมาฉันทในวัง

“บัดนั้น

สังฆการีแจ้งความตามรับสั่ง
 นิมนต์สวดพิธีที่ในวัง
 สิ้นทั้งคณะพระสัทธา
 อันสำหรับกับข้าวงของฉันท
 มัสหมื่นข้าวนุหรีมีหนักหนา
 ใ้กะแพนงแกงต้มยำน้ำยา
 สังขยาฝอยทองของขอบใจ

เมื่อนั้น

พระคาบสฟงเกล้าหน้าตายไหล
 ของฉันทขยับยั้งทุกสิ่งไป
 แต่ กระจาด มีหรือ ไม่จะ ไ้ใครรู้”

สรุปแล้ว กระจาดก็คือ สิ่งของ
 ที่ถวายพระ
 แต่สำหรับคนสามัญแล้วก็คือของให้
 ทานนั่นเอง และเนื่องจากสิ่งของที่จะให้
 ทานนั้น มีน้อยกว่าผู้รับทาน จะแบ่งกัน
 มันก็ไม่ลงตัว ครั้นจะเอาของนั้นมาให้เข่ง
 กันหรือ ของนั้นก็จักฉีกขาดแตกทำลาย
 เสียสภาพหมด จึงได้เอาของนั้นตั้งไว้
 เลย ๆ ทำเบอร์ติดเข้าไปให้ตรงกันกับตัว

แล้วก็เอาตัวมาทิ้ง ใครแย่งได้ตัวเบอร์
 อะไรก็ไปขึ้นเอาของตามเบอร์ นี่คือการ
 ทิ้งกระจาด

การทิ้งกระจาดนี้มีมานานแล้ว ไม่
 ใช่เพิ่งมีแต่ที่วัดกัลยาณีนั่นเท่านั้นดังปรากฏ
 ในพงศาวดารรัชกาลที่ 3 ว่า

“ในปีวอกจกศกนั้น เมื่อ ณ วันพุธ
 เดือน 9 แรม 8 ค่ำ (17 สิงหาคม 2367)
 มีงาน ทิ้งกระจาด และมีจิวที่บ้านหนอง
 ปรีอ...” (แต่พจนานุกรมของเราที่ไม่มี)

**ปฐมเหตุพระอานนท์
 ทำบุญต่ออายุ**

การทิ้งกระจาดนี้เป็นการทำบุญให้
 ทานตามธรรมเนียมของชาวพุทธนิกาย
 มหายานในพระสูตรของนิกายมหายาน
 ตอนหนึ่งกล่าวว่า สมัยหนึ่งพระผู้มีพระ
 ภาควเสด็จประทับอยู่ที่นิโครธารามในเมือง
 กบิลพัสดุ์ พร้อมด้วยพระภิกษุซึ่งเจ้าห้อม
 ล้อมสดับพระธรรมเทศนา ในเวลานั้น
 พระอานนท์ได้ไปนั่งสมาธิบำเพ็ญเพียร
 แต่ผู้เดียวในที่สงัด ครั้นเวลาดึกพระ
 อานนท์ได้ทอดสายตาไปแลเห็นอสุรกาย
 คนหนึ่งร่างกายชุปหอมเหี่ยวแห้งและมี
 เพลิงพุ่งออกจากปาก ลำคอเท่ารูเข็ม
 ผมนบสีรชะรุรุ้ง ทั้งมีเขี้ยวออกออกจาก
 ปากน่าสพึงกลัว อสุรกายนั้นมาประนม
 มือเฉพาหน้าพระอานนท์แล้วบอกแก่
 พระอานนท์ว่า อีก 3 ราตรีท่านจะมรณ
 ภาพ แล้วจะต้องมาเป็นอสุรกายเช่นข้าพ
 เจ้านี้

พระอานนท์ได้ฟังดังนั้นก็สะดุ้ง
 ค้อมรณภัยเป็นอันมาก (เพราะท่านยัง
 เป็นปุถุชนอยู่) จึงถามอสุรกายไปว่า ทำ
 ฉันทใดเล่าอาตมาจึงจะพ้นจากภัยนั้น อสุร